

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Klimaat en Groene Groei
Mevrouw drs. S.Th.M. Hermans
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 16 april 2025

betreft *Onderdelen van de Klimaatnota 2024 die zien op de bijdrage van de landbouwsector aan klimaatdoelen*

ons kenmerk 176027.02U

Geachte mevrouw Hermans,

De leden van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 24 oktober 2024 ter aanbieding van de Klimaatnota 2024.¹ De leden van de fracties van **GroenLinks-PvdA** en de **SP** gezamenlijk, de **PvdD** en **SP** gezamenlijk en de **ChristenUnie** en de **SP** gezamenlijk hebben over de onderdelen van de Klimaatnota 2024 die zien op de bijdrage van de landbouwsector aan klimaatdoelen enkele vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA en de SP

Op welke wijze wordt de klimaatopgave meegenomen in de ministeriële commissie Economie en Natuurherstel die zich buigt over de stikstofproblematiek? Bent u daar bezig met het invullen van een tussendoel voor 2040 en 2050 zoals de WKR heeft geadviseerd?

In de Eerste Kamer is motie Bovens c.s. (36600 XXIII, L) aangenomen die stelt dat er door de landbouwsector ook gebruik gemaakt kan worden van het klimaatfonds. De leden hebben aan de minister van LNVN gevraagd om zich in te zetten om deze middelen daadwerkelijk aan de sector toebedeeld te krijgen. Op welke wijze is hier kabinetsbreed, dan wel tussen de ministeries van LNVN en KGG over gesproken? Welke inhoudelijke argumenten zijn daarbij gewisseld? Hoe ver is het kabinet gevorderd met passende budgetten voor klimaatmitigatie en adaptatie voor de landbouw en natuursectoren beschikbaar te stellen?

Wat gaat u doen om de doelen voor het veenweidegebied en de bossector alsnog binnen bereik te brengen? Er is nog geen sprake van doelbereik voor de landbouwsector. Andere sectoren moeten dan waarschijnlijk meer bijdragen, daar u stuurt op doelrealisatie van de internationale verplichtingen. Naar welke sectoren kijkt u om het totale doelbereik alsnog te behalen? Welke concrete maatregelen staan daar ingeboekt?

Boeren ondervinden steeds meer schade door de klimaatverandering. Terwijl deze vraag wordt getypt, is op het nieuws dat er wederom gevreesd wordt voor een droog voorjaar die de oogsten negatief

¹ Kamerstukken I 2024/25, 32813, BE.

datum 16 april 2025

ons kenmerk 176027.02U

blad 2

dreigen te beïnvloeden. Er is al bekend dat landbouwgrond verloren zal gaan als gevolg van verzilting. Tegelijkertijd kaarten verzekeraars steeds meer aan dat klimaatgerelateerde schades te hoog worden om te verzekeren. Kunt u reflecteren op deze twee ontwikkelingen en schetsen hoe u hiermee wil omgaan? Hoe gaat u boeren helpen om meer fysieke veerkracht op hun boerderij te ontwikkelen voor het opvangen van droogtes en wateroverlast?

Het klimaat verandert en boeren werken in de frontlinie van deze ontwikkeling. Bekend is dat juist de stabiliteit van het klimaat verstoord raakt en boeren dus toenemend geconfronteerd zullen worden met droogtes, buien en schadelijk weer als hagel en storm. Het is belangrijk om nu een landbouwsector te ontwikkelen die dat soort klappen in het bedrijfsmodel kan opvangen. Hoe werkt u hieraan en hoe gaat u de boeren van de toekomst een goede toekomst bieden?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van de PvdD en de SP

Kunt u puntsgewijs reageren op de vijf hoofdaanbevelingen van de WKR in haar advies "Boeren in een veranderend klimaat"? Hoe gaat u ervoor zorgdragen dat de landbouw haar klimaatdoelen haalt?

De glastuinbouw, veehouderij en mobiele werktuigen zorgen voor de grootste uitstoot van broeikasgassen in de landbouw. Hoe gaat u deze uitstoot verminderen? Is het volgens u mogelijk om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen bij de huidige productiehoeveelheden? Zo ja, hoe wil u dit bewerkstelligen?

Hoe past de discussie over landbouw en klimaat in het bredere debat over duurzame en dierwaardige landbouw? Hoe gaat u alle maatschappelijke doelen op het gebied van landbouw realiseren? Het advies van de WKR stelt dat er, rekening houdend met regionale verschillen, naast technische en managementmaatregelen ook structuurmaatregelen nodig zijn om de verschillende doelen te behalen. Denkt u dat de ingezette beëindigingsregelingen voldoende zullen zijn om de structuur van de veehouderij zodanig te veranderen dat de veehouderij aan de verschillende maatschappelijke doelen voldoet?

Wat gaat u doen om de doelen van de global methane pledge te halen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van de ChristenUnie en de SP

In de Klimaatnota 2024 staat "Er is dus sprake van een licht dalende trend richting 2030 maar het effect van het beleid is nog niet voldoende om het landbouwdoel te halen.". Welk aanvullend beleid zou nodig zijn om dat doel wel te halen? Welke consequenties heeft het niet halen van de klimaatdoelen in de landbouw?

De leden van de vaste commissie voor LNV zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk 14 mei 2025.

Hoogachtend,

datum 16 april 2025
ons kenmerk 176027.02U
blad 3

G.J. Oplaat

Voorzitter van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit